

Etatsstyringsrunden 2021

Tilbakemelding til Kunsthøgskolen i Oslo på ambisjoner og måloppnåelse

Dato/versjon:

17.06.2021/endelig

Kunsthøgskolen i Oslo (KhiO) er en vitenskapelig høyskole med bred utdanningsprofil innenfor kunst og design. Kunnskapsdepartementet (KD) registrerer at Kunsthøgskolen har styrket forskningsledelsen og forventer at satsningen fremover bidrar til at skolen lykkes med ambisjonene innenfor forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid.

Kunsthøgskolen har vært gjennom et krevende år med stor oppmerksomhet og lederskifter. Diskusjoner om identitetspolitikk, strukturell rasisme og ytringsfrihet gikk i mediene og på Stortinget. I KhiOs Strategiske plan (2017-2022) skriver styret at, *"Kunsthøgskolen i Oslo skal legges til rette for at profesjonelle oppfatninger og meninger kan brytast mot kvarandre i eit stimulerande og konstruktivt samspel."* Departementet forventer at KhiO lever opp til denne lovnaden og fortsetter det kontinuerlige arbeidet for et ordskifte som inviterer til deltakelse, refleksjon og læring. Videre vil KD vise til universitets og høyskolelovens § 4-3 annet ledd, *"Styret har ansvar for at læringsmiljøet på institusjonen, herunder det fysiske og psykiske arbeidsmiljø, er fullt forsvarlig ut fra en samlet vurdering av hensynet til studentenes helse, sikkerhet og velferd."* Departementet har registrert tiltakene som er iverksatt, men ber likevel om en samlet vurdering av status i neste årsrapport.

KHIO har god og stabil måloppnåelse på utdanningsområdet og har til tross for koronapandemien høy gjennomføring på alle nivå. Arbeidet med digitalisering har understøttet de gode resultatene. På forskningsområdet er det rom for å øke aktiviteten og øke eksternfinansieringen. Tilbudet innenfor livslang læring er lite utviklet og bør være et satsningsområde fremover.

Kunnskapsdepartementet (KD) berømmer den store innsatsen for å skape resultater og godt samarbeid under pandemien. Digitalisering har muliggjort dyptgående endringer som kan bidra til å nå målene for utdanning og forskning på en bedre og mer effektiv måte fremover. KD oppfordrer derfor institusjonene til å videreutvikle de digitale løsningene. Pandemien har gitt spesielle utfordringer for utdanninger med mye obligatorisk praksis og KD ber institusjonene fortsette arbeidet med å ivareta dette fremover.

I stortingsmeldingen "En verden av muligheter - Internasjonal studentmobilitet i høyere utdanning" er ambisjonen at internasjonal mobilitet blir en integrert del av alle studieprogrammer. KD forventer at institusjonene følger opp regjeringens ambisjoner og minner om at minstekravene i EUs yrkeskvalifikasjonsdirektiv alltid må etterkommes i utdanninger hvor det er relevant.

Stortingsmeldingene "Utdanning for omstilling - økt arbeidslivsrelevans i høyere utdanning" og "Styring av statlige universiteter og høyskoler" signaliserer økte forventninger til UH-sektoren, samtidig som styringssystemet skal forenkles. Universiteter og høyskoler vil fremover få større frihet til å løse samfunnsoppdraget. Med økt tillit følger økt ansvar og økte forventninger. KD forventer derfor at institusjonene bidrar til videreutviklingen av styringssystemet og at relevans i utdanning sikres gjennom en mer systematisk dialog med arbeidslivet.

1. Resultater og måloppnåelse

KhiO rapporterer konkret og oversiktlig på utviklingsavtalen og har valgt gode tiltak for å nå fastsatte mål. Fremdriften i enkelte utviklingsprosjekter er påvirket av koronapandemien. KD legger til grunn at disse kommer i gang så raskt som mulig.

Kvalitet i utdanning

Kunsthøgskolen tiltrekker seg svært motiverte studiesøkere, og det er stor konkurranse om studieplassene. KhiOstudenten er hardtarbeidende og arbeider ukentlig elleve timer mer enn gjennomsnittstudenten. Studiekvaliteten er stabil over tid og resultatet ligger nært gjennomsnittet. Departementet forventer at KhiO fortsetter arbeidet med å videreutvikle studiekvaliteten og registrerer at det er gode planer for dette. Institusjonen arbeider med å styrke både studentdemokrati og læringsmiljø og departementet merker seg opprettelsen av et studentombud.

Bachelor- og masterutdanningene har god gjennomføring, et resultat som harmonerer godt med høy motivasjon og høy tidsbruk blant studentene. Gjennomføring på ph.d. er også god, og KhiO arbeider med kvalitetsutvikling i doktorgradsprogrammet og etablering av faglige standarder for vurdering og dokumentasjon. Det er positivt at avgangsprotokollene viser høyt faglig nivå hos KhiO kandidatene. Andel kandidater i relevant arbeid har vært nedadgående og departementet vil i likhet med KhiO lese neste års resultater med interesse.

Institusjonen har jevnt høy produksjon av lærerkandidater (ppu). KD merker seg KhiOs partnerskapsprosjekt med kulturskolen for mer mangfoldig rekruttering. KD ber skolen være spesielt oppmerksom på føringer og muligheter som kommer frem i Meld.st.18 (2020-21), (*Opplære, skape, dele. Kunst og kultur for, med og av barn og unge.*)

Fordi KhiOs emneportefølje i stor grad krever fysisk oppmøte har skolens studenter vært spesielt sårbare i lange perioder med nedstengning. KD har merket seg KhiOs tiltak med individuell oppfølging av studenter, hvor det ble opprettet direkte kontakt mellom fagavdeling og student. Det ble òg opprettet et motivasjonskurs for studenter med behov for det. KhiO har mestret overgangen til digital undervisning på en god måte og har evnet å ta i bruk innovative digitale verktøy for å sikre progresjon. KD forventer at skolen fortsetter å utnytte mulighetene som ligger i økt digitalisering.

Internasjonal studentmobilitet har vært stigende, men denne ble suspendert i 2020 på grunn av koronapandemien. KD ser positivt på at skolen ønsker å prioritere kvaliteten på internasjonal studentmobilitet i tråd med strategisk plan.

Regjeringen vil at høyere utdanning skal bli mer tilgjengelig uavhengig av bosted og livssituasjon og omfanget av fleksible tilbud av høy kvalitet må derfor økes. Det vil om kort tid legges frem en strategi for desentralisert og fleksibel utdanning. KD forventer at universiteter og høyskoler bidrar aktivt i samarbeidet med fylkeskommunen som kompetansepolitisk aktør og med andre relevante aktører for å bidra til å dekke kompetansebehov i regionen.

Institusjonene må mobilisere til bredere deltakelse i Erasmus+ slik at mulighetene i programmet benyttes fullt ut. KD oppfordrer universitetene og høyskolene til å utvikle egne mål og strategier for sin deltakelse, og til å se innsatsen i Erasmus+ i sammenheng med egne strategiske prioriteringer. EU legger opp til sterkere synergier mellom ulike EU-programmer i perioden 2021 til 2027. KD forventer at universitetene og høyskolene utnytter synergiene mellom Horisont Europa og Erasmus+.

Kvalitet i kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning

Kunsthøgskolen ble i 2018 akkreditert som vitenskapelig høgskole. Akkrediteringen var en anerkjennelse av mange års arbeid med kvalitet i forskning- og kunstnerisk utviklingsarbeid. Departementet er positiv til KhiOs arbeid med å spisse egne forskningsfelt og registrerer at ny modell for forskningsledelse er på plass.

Regjeringen ønsker at universitetene og høyskolene øker deltakelsen i Horisont Europa sammenlignet med Horisont 2020. Kunnskapsdepartementet forventer at institusjonene videreutvikler arbeidet med å mobilisere, støtte og veilede sine fagmiljøer, både på egen hånd og i samarbeid med det nasjonale støtteapparatet.

Departementet konstaterer samtidig at KhiOs uttelling i EU er nedadgående. Det er avgjørende at læresteder som Kunsthøgskolen henter inntekter og anerkjennelse utenfra. EU midler er en indikasjon på kvalitet, og KD forventer at KhiO tydeliggjør ambisjonene. KD ber KhiO redegjøre for status og ambisjoner på forskningsområdet i neste årsrapport.

Det er gledelig at syv stipendiater avla doktorgrad i 2020 og at institusjonen arrangerer veiledersamlinger for å videreutvikle veiledningen og det metodiske grunnlaget for kunstnerisk utviklingsarbeid. Departementet merker seg at KhiO arbeider systematisk for å heve kvaliteten på søknader, og det er gledelig at arbeidet har ført til tilslag på to Diku/PKU-prosjekter.

KhiO har de senere år hatt god utvikling i bidrags- og oppdragsinntektene, men en nedgang i 2020 som tilskrives pandemien. Departementet forventer positiv utvikling fremover.

Samarbeid med omverden

Kunsthøgskolen er i god kontakt med omverden og samarbeider bredt med arbeidslivet i form av samarbeidsavtaler og studenter i kunstnerisk praksis. KD har forståelse for at kunstproduksjonene dessverre har blitt sterkt rammet av pandemien.

Regjeringen vil bedre samarbeidet mellom utdanningsinstitusjonene og arbeidslivet for å møte omstillingsutfordringene i samfunnet og har lagt frem en stortingsmelding om arbeidsrelevans i høyere utdanning. Institusjonene må bruke ulike samarbeidsarenaer- og former for å øke arbeidsrelevansen i utdanningene. De uteksaminerte kandidatene fra KhiO må rustes til et arbeidsliv i omstilling og høy grad av selvstendighet. Tett samarbeid med praksisfeltet og arbeidslivet er derfor viktig. Departementet registrerer at KhiO-studenter markerer seg i konkurranser både internasjonalt og nasjonalt. Dette er positivt.

Regjeringen er opptatt av økt kommersialisering fra offentlig finansiert forskning, og KD forventer i denne sammenheng at styret arbeider aktivt for å styrke kultur, kunnskap og kompetanse på innovasjon og entreprenørskap på sitt lærested. Dette kan blant annet gjøres ved å synliggjøre institusjonens rolle i det lokale, regionale og nasjonale økosystemet for forskning og innovasjon – og å utvikle rollen i tråd med egne ambisjoner.

Livslang læring er et stadig viktigere tema. KD forventer derfor at KhiO tar en tydeligere rolle i etter- og videreutdanning og følger opp med å videreutvikle tilbudet. Departementet merker seg at dette skal prioriteres i strategisk plan for 2023-2028.

God ressursbruk og forvaltning

Departementet minner om [det nye reglementet for avsetninger](#), F-05-20, som trådte i kraft 1. januar 2021. Institusjoner som har avsetninger til andre formål på mer enn 5 % av sin bevilgning fra KD pr. 31.12.21 skal redegjøre for årsakene til dette i brev til KD.

Kunsthøgskolen i Oslo har avsetninger til andre formål på 9,2 % av bevilgningen fra KD pr. 31.12.20. Hvis Kunsthøgskolen har avsetninger til andre formål som overstiger 5 % av bevilgningen fra KD pr. 31.12.21 kan dette medføre at overskytende midler tilbakeføres til statskassen. Kunsthøgskolen i Oslo må i 2021 iverksette tiltak for å komme seg under denne grensen.

Kunsthøgskolen rapporterer om god kontroll på økonomien, og det er vedtatt en 10-årig investeringsplan med oversikt over planlagte investeringer. Det er positivt at det utvikles planer for den langsiktige utviklingen av virksomheten. Departementet vil videre fremheve at KhiO er en av institusjonene med lavest andel midlertidig ansatte og høyest grad av likestilling i fagpersonalet. KD merker seg også at Kunsthøgskolen i Oslo når målet for regjeringens inkluderingsdugnad.

Styring og kontroll i årsrapporten

Departementet viser til vedlegget [Rapporteringskrav for Årsrapport 2020](#) til tildelingsbrevet for 2020. KhiO har mangelfull rapportering vedrørende kapittel IV styring og kontroll i sin årsrapport. Departementet forventer at institusjonen rapporterer bedre på dette i 2021 og omtaler alle punktene som fremkommer i *Rapporteringskrav for årsrapport 2021*.

2. Andre viktige styringssignaler

KD oppfordrer AHO, NMH og KhiO til å videreutvikle samarbeidet både faglig og administrativt. Årets etatsstyringsdialog har tydeliggjort at kompetansebygging innen søknadsskriving kan tenkes å gi merverdi for institusjonene. KD har også merket seg at kompetanse innen prosjektplaner, prosjektledelse, pris- og kostnadsestimer har kommet opp som mulige synergiområder.